Dziś: Pełna tabela loterii państwowej ze środowego ciągnienia

Dzisiaj 4 strony

Wydanie poranne

Cena 10 groszy

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70. — Redaktor odpowiedzialny: Edmund Rakowski w Poznaniu.

Nr 574 Poznań, czwartek dnia 16 grudnia 1937 Rok 32

Sensacje w procesie Czarnockiego

Inspektor armii gen. Bortnowski o wojewodzie Kirtiklisie — Fundusze publiczne wydawane na kosztowne poczęstunki — Poseł „sanacyjny" o bandyckim napadzie na „Słowo Pomorskie"

Gdynia. (Tel. wł.). Wczoraj na rozprawie przeciwko staroście Czarnockiemu nastąpiło dużo rewelacyj.

Na samym wstępie obrona postawiła wniosek, aby sąd zechciał przesłuchać w charakterze świadka osobę bliską marszałkowi Śmigłemu - Rydzowi, mianowicie przybyłego na prośbę ławy obrończej inspektora armii gen. Bortnowskiego.

Sąd przychylił się do wniosku obrony i gen. Bortnowski zjawił się w sali sądowej.

— Znam oskarżonego — zaczął mówić gen. Bortnowski — od lat dziecięcych. Siedziałem z nim na jednej ławie szkolnej. Czarnocki był niepodległościowcem, więzionym przez Rosjan. Zawsze od przełożonych oskarżonego miałem najlepsze informacje, które potwierdził mój pierwszy oficer.

Obrona zapytała się następnie świadka, czy z bliskiego stykania się z wojewodą Kirtiklisem wie, że brał on na siebie odpowiedzialność za swoje zarządzenia.

Dosadna charakterystyka

— Być może — odpowiada gen. Bortnowski — że wojewoda Kirtiklis był zmuszony do oszczędzania bardzo twardych paragrafów, aby uzyskać swobodę wydawania pieniędzy na różne cele. W związku z zeznaniami wojewody Kirtiklisa dziwi mnie, że człowiek ten nie wziął odpowiedzialności za to, co się stało. Nie wiem, czy wolno mi tutaj używać takich wyrażeń, ale w wojsku, w naszej mowie żołnierskiej...

Tu świadek użył mocnego określenia. Przewodniczący w tym miejscu prosi zeznającego generała, ażeby nie używał takich określeń.

Gen. Bortnowski: Przyznaję, że razem z wiceministrem Paciorkowskim interweniowałem w Ministerstwie Sprawiedliwości w sprawie Czarnockiego.

Akt oskarżenia, zdaniem świadka, jest skierowany w niewłaściwą stronę. Zarzuty zawarte w akcie oskarżenia nie zachwiały opinią generała o Czarnockim, który jego zdaniem był, jest i będzie jednostką ideową, uczciwą i pracującą dla państwa.

Na okoliczności, w których wojewoda Kirtiklis nakazywał starostom wydawać fundusze na cele polityczne, sąd słuchał gen. Bortnowskiego przy drzwiach zamkniętych.

BBWR żądało, pieniądze w starostwach „znaleźć się" musiały!

Po zeznaniach gen. Bortnowskiego sąd przesłuchał świadka Jasińskiego, b. kierownika szkoły w Kartuzach i sekretarza BBWR (skazanego na 2 lata więzienia za gwałcenie uczennic szkolnych). Świadek zeznał, że na akcję wyborczą, lokal i sekretariat BBWR zawsze płacił starosta. Kiedy kierownicy BBWR z Pomorza skarżyli się w sekretariacie wojewódzkim w Toruniu na brak pieniędzy, kierownik wojewódzki BBWR, p. Schab oświadczał, że na te cele w starostwach pieniądze znaleźć się muszą. Star. Czarnocki opłacał wszelkie konferencje przy kieliszkach oraz w karczmach. Pokwitowania, które później zginęły, odbierał także wicestarosta Paźniewski. Były okólniki sekretariatu BBWR, które często kazały niszczyć wszelkie akta. Świadek zeznał, że wysyłano do różnych miejscowości ludzi, którzy przeważnie w karczmach badali nastroje ludności. Poczęstunki, jakie ci agenci sprawiali ludziom w karczmach, były bardzo kosztowne. Do „twierdzy endeckiej" Sierakowic, gdzie mieszka ks. kanonik Łosiński, posłano b. powstańca Mitułę, którego opłacano. Miał on Sierakowice „zdobyć" dla obozu prorządowego.

Świadek zeznał w dalszym ciągu, że działacz „sanacyjny" Kaleta oraz Szmyt, którzy przed sądem zaprzeczyli, jakoby otrzymywali pieniądze od Czarnockiego, istotnie byli przez Czarnockiego opłacani. Według Jasińskiego Szmyt dostał raz 450 zł, o czym mówił świadkowi wicestarosta Paźniewski. Kaleta zaś kosztował bardzo drogo i prezes BBWR w Kartuzach powiedział, aby tego działacza nie używać, właśnie z uwagi na to, że drogo kosztuje. Świadek zeznaje, że starosta chciał go ze stanowiska sekretarza BBWR w Kartuzach usunąć, a to w związku z moralną stroną jego prowadzenia się. Temu sprzeciwili się Schab i woj. Kirtiklis.

Świadek, chociaż ma za sobą wyrok za czyny niemoralne, o sobie opowiadał przed sądem, że w pracę swoją „polityczną i pedagogiczną w szkole wkładał dużo serca".

Biegły, uważany za „endeka"

Sąd przystąpił do badania biegłego inspektora starostw pomorskich w Urzędzie Wojewódzkim, Galotzego. Biegły podtrzymał swoją ekspertyzę. Obrona zaś złożyła oświadczenie, że biegłemu żadnych pyta zadawać nie będzie, bo prosiła na wstępie rozprawy o wyłączenie go z rozprawy, jako człowieka, do którego nie ma zaufania na podstawie deklaracyj, jakie dał jej oskarżony. Czarnocki przed sądem oświadcza, że do Galotzego zaufania nie ma, ponieważ uważa go za „endeka", który nienawidzi „niepodległościowców", do jakich oskarżony należał.

Sąd następnie odrzucił wszystkie dalsze wnioski obrony. Dokumenty, dołączone do aktu oskarżenia, sąd z małymi wyjątkami uznał za dowody rzeczowe o znaczeniu istotnym.

Echo napadu bandyckiego na „Słowo Pomorskie"

Jako ostatniego słuchano świadka b. posła BB Tebinkę, przesłuchiwanego na okoliczność, czy wojew. Kirtiklis domagał się od starostów bezprawnego zdobywania funduszów na akcję polityczną.

Poseł Tebinka przed sądem powiedział:

— Ze wstydem przyznaję, że zbyt mało przeciwstawiałem się bezprawiom wojewody Kirtiklisa. Starostów ostrzegałem, aby zarządzeń bezprawnych Kirtiklisa nie respektowali. Miałem z Kirtiklisem dwukrotnie zatarg, raz bowiem sprzeciwiałem się napadowi bandyckiemu na „Słowo Pomorskie" w Toruniu — a drugi raz bezprawnemu więzieniu sekretarza wojewódzkiego Stronnictwa Narodowego.

Na tym rozprawę przerwano i tym samym dobiegło końca postępowanie dowodowe.

W sobotę przemawiać będzie prokurator. (p)

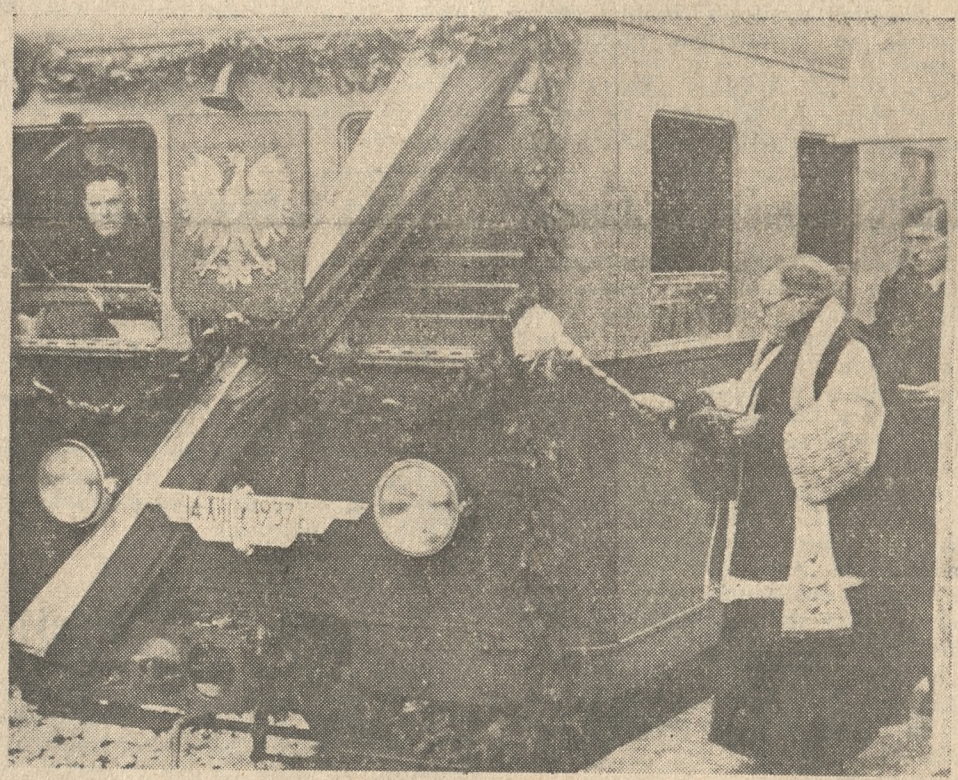

We wtorek odbyło się poświęcenie zelektryfikowanej linii kolejowej na trasie Warszawa — Mińsk Mazowiecki. Uroczystość odbyła się na dworcu w Mińsku Mazowieckim. Na zdjęciu moment poświęcenia pierwszego pociągu elektrycznego zelektryfikowanej linii. (Fot. J. Ryś).

Ile ludności liczą Sowiety?

Wyniki wyborów wskazywałyby, że znacznie mniej niż głoszą statystyki

Moskwa. (PAT.) Według danych centralnej komisji wyborczej, liczba wyborców (93.639.478) stanowiła 55,4 pct ogółu ludności (169 milionów). Jest to procent bardzo niski w porównaniu np. z Anglią, gdzie liczba wyborców w r. 1935 wynosiła 68,1 pct i z Niemcami, gdzie procent wyborców stanowił 71,2 pct ogółu ludności. Przy tym nie należy zapominać, że sowiecka ordynacja wyborcza nie ograniczała wyborców żadnym cenzusem: ani naukowym, ani majątkowym, ani socjalnym, ani pod względem płci, ani nawet miejsca stałego zamieszkania, obniżając przy tym wiek wyborców do lat 18. Wobec tego procent wyborców w Sowietach winien być największy.

Przyczyny tak niskiego procentu mogą być dwojakie: albo wielu uprawnionych do głosowania nie wciągnięto na listy wyborcze, albo też liczba ludności w Sowietach jest znacznie niższa. Jeśliby owe 93.639.478 wyborców stanowiło taki procent ogólnej liczby ludności, jak w Niemczech, tj. 71,2 pct, to Sowiety winny liczyć najwyżej 130 milionów ludności. Jeśli ta druga hipoteza jest słuszna, to tłumaczy ona do pewnego stopnia dekret o macierzyństwie z czerwca 1936 r. oraz anulowanie spisu ludności z stycznia roku bieżącego.

W Hiszpanii

Paryż. (PAT). Havas donosi z Madrytu: Artyleria rządowa intensywnie ostrzeliwała koncentracje wojsk gen. Franco, położone w pobliżu stolicy, a mianowicie pod Pozuelo, Aravaca, Villaverde i Carabanchel. Ponadto ożywiona kanonada trwa pod Cuesta de la Reina.

Na froncie Guadarrama powstańcy ostrzeliwali stanowiska wojsk rządowych.

Na odcinku Teruel wojska rządowe posunęły sę nieco naprzód.

Kronika polityczna

Katowice. (PAT.) Plenarne posiedzenie Sejmu Śląskiego zwołane zostało na wtorek, 21 bm.

Dublin. (PAT.) Zgodnie z artykułem czwartym wchodzącej w życie dnia 29 grudnia rb. konstytucji, oficjalna nazwa państwa irlandzkiego będzie brzmiała: „Irlandia" (po irlandzku „Eire"). Dotychczasowa nazwa brzmiała „Wolne Państwo Irlandzkie".

Neapol. (PAT.) O godz. 10 odpłynął do Afryki wschodniej wicekról Abisynii książę d'Aosta. Wicekról odbędzie podróż na krążowniku „Zara", eskortowanym przez 4 kontrtorpedowce.

Jeszcze „Csar"

Paryż. (PAT). Wczoraj z rana w garażu na bulwarze Picpus wykryto największy tajny skład broni od czasu wdrożenia dochodzeń w aferze „kagulardów". Znaleziono 6 karabinów maszynowych, z których dwa skradzione były z magazynów mobilizacyjnych w Laon, oraz 80 karabinów wojskowych. Właściciel garażu zbiegł.

Aresztowanie b. dyr. Banku Rzemiosła

Sąd Apelacyjny znacznie podwyższył wymiar kary I. instancji

W dniu wczorajszym przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu toczyła się rozprawa przeciwko b. dyrektorowi Spółdzielczego Banku Rzemiosła w Poznaniu, Zenonowi Zaborowskiemu, oskarżonemu o nadużycia, przywłaszczenia i oszustwa. Rozprawie przewodniczył sędzia Wolski przy udziale wotantów sędziów Szechowicza i Woltynowskiego. Oskarżenie popierał prok. Konieczny. Akt oskarżenia zarzucał Zaborowskiemu, że świadomie przyczynił się do powstania dubloweksli na sumę 87 tys. zł, korzystał bezprawnie z bezprocentowych kredytów, przywłaszczał sobie pieniądze banku itp.

Sąd Apelacyjny wysłuchał zeznań 2 świadków Heleny Pawełkiewicz i poprzedniego dyrektora banku Kazimierza Juszczaka, oraz orzeczeń biegłych Marciniaka i Kołodzieja. Prok. Konieczny w swym przemówieniu powołał się na działalność ks. Wawrzyniaka i oświadczył, że gdyby on żył, to takich ludzi jak Zaborowski kijem wypędziłby z terenu spółdzielczości.

Po wysłuchaniu przemówień sąd po naradzie uchylił wyrok Sądu Okręgowego, skazujący Zaborowskiego na karę łączną 1 roku i 3 miesięcy więzienia.

Sąd Apelacyjny skazał Zaborowskiego 1) za dopuszczenie do powstania dubloweksli (art. 264 § 1) na 1 rok więzienia; 2) za puszczenie w obieg weksli gwarancyjnych Cechu Siodlarzy (art. 264 § 1) na 6 miesięcy więzienia; 3) za bezprawne korzystanie z kredytów bezprocentowych i wypłacenie sobie gratyfikacji bez uchwały rady nadzorczej (art. 269) na 8 miesięcy więzienia; 4) za przywłaszczenie sobie z kasy banku kwoty 2350 zł (art. 262 § 2) na rok więzienia; 5) za tzw. akordy, tj. skupowanie pretensyj do Domu Rzemieślniczego za pół ceny i „odstępowanie" ich bankowi, którego był dyrektorem, po pełnej ich wartości (art. 269) na 2 lata więzienia i 10 tys. zł grzywny; 6) za fałszowanie ksiąg i bilansów (art. 281) na 8 miesięcy więzienia.

Karę 6 miesięcy więzienia i grzywny w wysokości 10 tys. zł sąd na podstawie amnestii darował Zaborowskiemu w całości, zaś resztę kar złagodził mu o połowę. Jako karę łączną sąd wymierzył Zaborowskiemu 2 lata i 6 miesięcy więzienia.

Równocześnie sąd wydał nakaz natychmiastowego osadzenia Zaborowskiego w areszcie.

Sąd Apelacyjny w motywach wyroku poddał surowej krytyce sylwetkę moralną Zaborowskiego. Sąd Apelacyjny stwierdził, że Zaborowski wraz z prezesem rady nadzorczej inż. Namysłem wzajemnie się wspierali w działalności przestępczej. Sąd podkreślił, że Zaborowski swoją działalnością doprowadził bank do ruiny. Jeśli nie doszło do pokrzywdzenia szerokich rzesz rzemieślniczych, to dlatego, że sfery oficjalne z funduszy publicznych pokryły wyrządzone szkody.

Wyrok wywołał wielkie wrażenie. (k.)

Chińczycy organizują dalszą obronę

Uwaga dowództwa japońskiego kieruje się teraz na stolicę Chin południowych

Szanghaj. (PAT). Wojska chińskie, które wycofały się z Nankinu, obecnie gromadzą się w prowincji An-Hui w okolicach stolicy tej prowincji An-King i w okolicach Peng-Pu. Powstanie tam prawdopodobnie dalsza linia obronna wojsk chiskich, której głównym ośrodkiem będzie An-King. Chińczycy przystąpili do tworzenia zapory na rzece Jang-Tse pomiędzy An-Kingiem a Kiu-Kiangiem.

Szanghaj. (PAT). Gen. Pai-Czung-Ksi, którego wpływom podlega prowincja Kwang-Si, powrócił już z Nankinu do swej prowincji i zajął się reorganizacją swej armii, liczącej około 22 000 żołnierzy.

Szanghaj. (PAT). Korespondent Reutera przewiduje, że teatrem dalszych walk japońsko - chińskich staną się teraz Chiny południowe; 50-tysięczna armia japońska w Szanghaju i Nankinie gotowa jest do wymarszu na Kwan-Tung.

Tokio. (PAT). Dziennik „Niszi-Niszi" zamieszcza depeszę z Hong-Kongu, według której w Kantonie, gdzie marszałek Czang-Kai-Szek usiłuje skoncentrować 300 tysięcy żołnierzy, atmosfera jest bardzo napięta. Zdaniem korespondenta tego dziennika zajęcie Kantonu byłoby równoznaczne ze złamaniem oporu chińskiego.

Londyn. (PAT). „Daily Telegraph" donosi z Hankau, że przybył tam generał Tan-Pin, członek komisji wojskowej Mongolii Zewnętrznej, który zaofiarował marszałkowi Czang-Kai-Szekowi pomoc wojskową Mongolii Zewnętrznej w północnych prowincjach chińskich.

Akcja wojsk japońskich

Tokio. (PAT. Komunikat dowództwa wojsk japońskich w Chinach:

Po zajęciu Nankinu wojska japońskie przeprawiły się na północny brzeg Rzeki Niebieskiej (Jang-Tse) i zajęły poza Pu-Kau jeszcze m. Kian-Gin, Jan-Czonu oraz U-Lu-Szan w pobliżu fortów Kian-Gin.

Prawdopodobne straty wojsk chińskich podczas walk pod Nankinem wynoszą 70.000 ludzi.

Hong-Kong. (PAT). Trzy samoloty japońskie bombardowały Szum-Szun na pograniczu posiadłości brytyjskich. Samoloty celowały w chińską stację radiową w pobliżu mostu na rzece Szum-Szun.

Los pasażerów zbombardowanych statków

Hankau. (PAT). Jedna amerykańska i jedna brytyjska kanonierki wzięły na pokład pozostałych przy życiu pasażerów kanonierki „Panay" i odpłynęły do Szanghaju. Japoczycy oddali do dyspozycji pół flotylli polawiaczy min, które towarzyszą kanonierkom.

Ku totalizmowi w Japonii

Tokio. (PAT). Wielkie wrażenie w kołach politycznych wywołała odezwa podpisana przez Mitsuru Tojamę, księcia Sanetaka Iczizo i admirała Eisuke Jamamoto. Autorzy odezwy nawołują do rozwiązania wszystkich istniejących w Japoni partyj politycznych i do niezwłocznego utworzenia rządu narodowego.

Najwybitniejszą osobistością polityczną wśród autorów odezwy jest Mitsuru Tojama. Stoi on na czele stowarzyszenia „Czarnego smoka". W ostatnich 50-ciu latach odgrywał on poważną rolę we wszystkich wydarzeniach politycznych.

W łonie stronnictwa Minseito i Seijukai rozwija się jednocześnie agitacja za likwidacją obu partyj na rzecz państwa totalnego.

Japoński „dowód wdzięczności"

Tokio. (PAT). Dziennik „Niszi-Niszi" ogłasza list anonimowego autora, wzywający ludność Japonii, aby w drodze dobrowolnych składek zebrała fundusz na budowę kanonierki tego samego typu co kanonierka amerykańska „Panay", zatopiona przez samolot japoński. Kanonierka ta byłaby ofiarowana marynrce amerykańskiej jako dowód wdzięczności za „wielką sympatię", okazywaną Japonii przez Amerykanów od chwili wybuchu zatargu chińsko-japońskiego. Autor listu proponuje, aby nowa kanonierka, która winna być spuszczona na wodę na rzece Jang-Tse, stała się symbolem przyjaznych stosunków między Japonią a Stanami Zjednoczonymi.

Przyszły Kongres Eucharystyczny

Citta del Vaticano. (PAT). Wczoraj Ojciec św. przyjął węgierskiego ministra obrony narodowej gen. Roedera. Audiencja trwała 20 minut. Minister poruszył w rozmowie sprawy związane z organizacją Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, który w przyszłym roku odbędzie się w Budapeszcie.

Min. Delbos w Pradze

Praga. (PAT). O godz. 16 min. 22 przybył do Pragi pociąg specjalny z min. Yvonem Delbosem.

Wicekonsulat w Abisynii

Warszawa. (Tel. wł.). Ministerstwo Spraw Zagranicznych założyło w Addis Abebie wicekonsulat Rzeczypospolitej Polskiej, który ma załatwiać sprawy polskie na terenie Abisynii oraz Afryki włoskiej. (w)

Komisarz w Radzie Adwokackiej?

Warszawa. (Tel. wł.). Według obiegających pogłosek, w Radzie Adwokackiej ma być powołany komisarz. Przyczyną tego mają być nieporozumienia, wynikłe na tle wyborów. (w)

Z pobytu Lansbury'ego

Warszawa (Tel. wł.) Gość angielski, poseł Landsbury, złożył w środę wizytę posłowi Hutten-Czapskiemu, jako prezesowi grupy kolonialno-emigracyjnej. Był u niego godzinę i informował się o postulatach kolonialnych i emigracyjnych Polski. W południe poseł Landsbury wyjechał do Prezydenta Rzplitej, do Spały. Po tej wizycie odjechał do Piotrkowa i tam wsiadł do pociągu pośpiesznego, idącego do Wiednia. (w)

Stany Zjedn. a wojna

Waszyngton. (PAT). Izba Reprezentantów postanowiła w możliwie szybkim czasie wnieść na plenum złożony przed rokiem przez stronnictwo demokratyczne projekt uzupełnienia konstytucji, według którego Stany Zjednoczone nie będą mogły wypowiadać wojny bez uprzedniego referendum. 218 podpisów, wymagane po to, by projekt wpłynął na plenum, zostało zebranych. Do zmiany konstytucji potrzebna jest nie tylko zgoda obu izb ustawodawczych, lecz i trzy czwarte ilości stanów.

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską"!

Projekt ustawy o ochronie lokatorów

Warszawa. (Tel. wł.). Sejmowa komisja prawnicza prowadziła przez cały dzień debatę ogólną nad wnioskiem, dotyczącym przedłożonego projektu ustawy o ochronie lokatorów.

Po bardzo długiej dyskusji sprawę zakończono uchwałą, iż mieszkania 1, 2 i 3-izbowe mają być pozostawione bezterminowo pod ochroną lokatorów. Los mieszkań 4-izbowych (np. 3 pokoje i kuchnia) nie został jeszcze zdecydowany. Natomiast dla mieszkań większych przyjęto projekt rządowy zniesienia ochrony lokatorów.

Dalsza dyskusja została przełożona na posiedzenie czwartkowe, które rozpocznie się o godz. 10,30. (w.)

O ustawę aptekarską

Warszawa. (Tel. wł.). W komisji społecznej Senatu referent sen. Modrzewski referował projekt ustawy o zawodzie aptekarskim. Komisja projekt przyjęła wraz z rezolucją, domagającą się opracowania i wniesienia przez rząd pełnej ustawy aptekarskiej oraz ustawy o izbach aptekarskich.

Projekt ustawy, referowany przez sen. Modrzewskiego, wyklucza handel lekami w drogeriach.

Komisja przyjęła ponadto projekt ustawy o izbach lekarsko-dentystycznych w myśl referatu sen. Domaszewicza. (w)

Wiadomości

Berlin. (PAT.) Z Drezna donoszą: W miejscowości Passendorf samochód ciężarowy wjechał pełnym pędem na ścianę domu. Trzy osoby, jadące samochodem, zginęły na miejscu. Budynek został poważnie uszkodzony.

Praga. (PAT.) W miejscowości Malacki wydarzyła się katastrofa samolotu wojskowego. Pilot i obserwator zginęli na miejscu.

Praga. (PAT.) Okręgowy sąd karny w Pradze skazał 50-letniego Józefa Brandla za zbrodnię zdrady tajemnic wojskowych na karę śmierci.

Z CHWILI

W berlińskim dwutygodniku „Ostland", organie hakatystycznego „Bund Deutscher Osten", ukazał się artykulik, zatytułowany bezczelnie „Pomorzanie nie są Polakami". Autor opisuje znane wystąpienie p. Wojnarowiczowej i reakcję pełną oburzenia prasy oraz ludności Pomorza, po czym tak wywodzi:

„Nie może ona (tj. polska prasa pomorska) jednak zaprzeczyć, że wyrażona przez przybyłą na Pomorze „kulturtraegerkę" opinia o Wielkopolanach i Pomorzanach jest po drugiej stronie dawnej niemiecko-rosyjskiej granicy państwowej i kulturalnej bardzo szeroko rozpowszechniona, oraz że tam wciąż jeszcze utrzymuje się pewna nieufność do narodowych przekonań (nationale Zuverlässigkeit) i czystości narodowej (völkische Echtheit) poznańskich i pomorskich Polaków. Jest to fakt, który niewątpliwie przyczynia się do tego, iż ich (tj. Wielkopolan i Pomorzan) przywódcy, nieświadomi nawet swej niższości, polskość swą usiłują w ten sposób udowodnić, że są zwolennikami szczególnie ostrego kursu antyniemieckiego."

*

Wybryk pisma hakatystycznego spotkał się z natychmiastową reakcją narodowego społeczeństwa pomorskiego. Organ tego społeczeństwa „Słowo Pomorskie" taką „Ostlandowi" daje m. i. odprawę:

„Szanujący się Polak nie będzie wcale polemizował z zarzutem, że Pomorzanie i Wielkopolanie nie są czystej rasy Polakami. Ani też nie będzie odpowiadał na insynuacje, że taka właśnie opinia utrzymuje się w pozostałych dzielnicach Polski. Możemy hakatystów z „Ostlandu" zapewnić, że p. Wojnarowiczowa jest wyjątkiem nie tylko spośród tych Królewiaków, Małopolan czy kresowców, którzy na Pomorzu dziś pracują, ale nawet i wśród tych, którzy Pomorzan i Wielkopolan znają tylko z prasy i naszą dzielnicę oglądali jedynie z okien wagonu kolejowego. Co się zaś tyczy owego poczucia niższości, to rzecz ma się wręcz odwrotnie, niż ją widzieć chcianoby w Berlinie: Polaków z dzielnicy zachodniej wołają dziś inne dzielnice do siebie w słusznym przekonaniu, że tylko przy ich czynnym współdziałaniu można będzie spolszczyć zażydzone tamtejsze miasta. Jakże więc można mówić o niższości lub niepewnej polskości Pomorzan i Wielkopolan?"

W dalszym ciągu „Słowo Pomorskie" stwierdza, że „niemcofobia" ludności Pomorza, o której pisze „Ostland", jest wynikiem trwających nadal zakusów pruskich na nasze ziemie oraz pamięci o przeżytym jarzmie niemieckim:

„Jesteśmy najdalej wysuniętą i najbardziej zagrożoną placówką Rzeczypospolitej i dlatego musimy być czujniejsi, niż rodacy przebywający na pozycjach tyłowych.

„Tyle w odpowiedzi, a na koniec jedna uwaga. Niechaj Niemcy nie mieszają się do naszych domowych sporów! Załatwimy je sami między sobą! Każdy trzeci, który się wmiesza i będzie usiłował wybić z nich kapitał dla siebie, dostanie po łapach od wszystkich Polaków!"

Jest to niewątpliwie stanowisko nie tylko Pomorzan, ale i całego w ogóle społeczeństwa ziem zachodnich.

Podróże „Daru Pomorza"

Trynidad. (PAT). „Dar Pomorza" zawinął do Trynidadu, skąd po krótkim postoju udał się w dalszą drogę.

Gdynia. (PAT). Statek szkolny „Dar Pomorza" opuścił wczoraj Port of Spain, udając się do Fort de France na Martynice. Podczas postoju w Port of Spain, gdzie statek zaopatrywał się w żywność, załoga statku zwiedziła jezioro asfaltowe i nowoczesne kopalnie ropy. Oficerowie statku byli serdecznie podejmowani przez polską rodzinę Scottów. Na statku jest wszystko w porządku.

Dnem do góry

NA LIGĘ

Nie idzie handel pokojem,
nie ma czym karmić gołąbków.
Słowo zostało słowem,
jak było na początku.

Potraci Liga klientów
mimo najlepszych chęci...
Zostanie tylko inserat:
„pokój do wynajęcia".

Osa.

Matkobójca Figlarz skazany na śmierć

Zeznania świadków — Orzeczenia biegłych — Przemówienia prokuratora i obrońców — Ogłoszenie wyroku

W dalszym ciągu wczorajszego procesu przeciwko osk. Florianowi Figlarzowi sąd po wyjaśnieniach, złożonych przez oskarżonego, otworzył postępowanie dowodowe i przesłuchał zawezwanych na rozprawę świadków: Jakuba Czarnikaua, właściciela mieszkania przy ul. Mickiewicza 29, w którym Figlarz dokonał zbrodni, dra Feliksa Górnickiego, lokatora tego domu, który usłyszał w nocy przeraźliwy krzyk. Następnie Mariana Bobkego — lodziarza, Stefana Schonerta — instalatora, Walentego Korcza — dozorcę domu, oraz jego żonę; Natana Poznańskiego, Żyda, dostawcę masła do mieszkania Czarnikaua i Walentego Rychlewskiego na okoliczności, związane z wykryciem morderstwa. Dalej sąd przesłuchał szoferów taksówek, którymi jeździł osk. Figlarz: Ignacego Baranowskiego z Poznania i Michała Palusińskiego z Warszawy, oraz ślusarza Leona Sadowskiego, który otwierał w Warszawie kasetkę, przywiezioną przez osk. Figlarza. Wszyscy ci świadkowie zeznawli zgodnie z tym, co ustalone zostało w akcie oskarżenia. Nakoniec zeznawali świadkowie Geisler i Draheim z Ostroga, Helena Figlarz — siostra zamordowanej matki oskarżonego, Franciszek Śledziński — leśniczy i Bronisław Mistera — przodownik P. P., którzy scharakteryzowali dziecięctwo i młodość oskarżonego, oraz mówili o jego charakterze i wynikach pracy w praktyce leśniczej.

Po przesłuchaniu wszystkich tych świadków zabrał głos biegły prof. dr Stefan Horoszkiewicz, który opisał wyniki oględzin i sekcji zwłok ofiar zbrodni, po czym wydał opinię o stanie umysłowym oskarżonego. Biegły nie stwierdził u Figlarza niedorozwoju, ani zaburzeń psychicznych. Przeciwnie, określił go jako człowieka bystrego, normalnego i obdarzonego doskonałą pamięcią. Biegły doszedł jednak do wniosku, że całokształt życia osk. Figlarza spowodował w jego charakterze i usposobieniu pewne spaczenia tak, że określić go można jako typ psychopatyczny. Jednak nie jest to psychopatia tego stopnia, aby mogła ograniczyć zdolność do kierowania jego postępowaniem. Podwójnego morderstwa dopuścił się zatem Figlarz z całym rozeznaniem. Biegły stwierdził wreszcie u oskarżonego przytępienie wyższych uczuć i całkowicie chłodny spokój po dokonaniu zbrodni.

Biegły dr Stanisław Łaguna podzielał całkowicie orzeczenie dra Horoszkiewicza.

Po 15-minutowej przerwie, o godzinie 14.30 przewodniczący zamknął postępowanie dowodowe i udzielił głosu oskarżycielowi publicznemu.

— Wysoki sądzie, — zaczął więc prokurator Marski, — nie ma chyba cięższego oskarżenia, nie ma bardziej hańbiących słów, jak te: „Oto matkobójca!" Ale przewód sądowy odźwierciedlił taki bezmiar okropności i ohydy, że i te straszne słowa stają się mdłe i blade. Chyba odpowiednimi byłyby słowa, jak sama krew, jak dwa cięcia toporem, jak rozpalone żelazo... Nie znajduję takich słów i chyba nie zna ich mowa ludzka!

Przechodząc do omówienia stosunku, jaki łączył śp. Ewę Figlarzównę z oskarżonym, prokurator podkreślił, że był on z jej strony nacechowany niezwykłą wprost serdecznością, troskliwością i ofiarnością nad siły. A jak się odpłacił za to jej syn?

— Nie tęsknił do pieszczoty i uścisków tych rąk spracowanych, tak wiernych i oddanych — powiada oskarżyciel. — Jeżeli coś pieścił w myślach — to tę małą szkatułkę z pieniędzmi Czarnikaua; jeżeli coś do siebie przyciskał — to ów krótki, obcięty toporek...

Analizując przewód sądowy prok. Marski stwierdził, że nie ulega wątpliwości, iż osk. Figlarz z całą świadomością i premedytacją przygotował i wykonał plan okropnej zbrodni. Jest normalny i tłumaczyć go nie może jego młody wiek. Jakaż więc może być kara za czyn Figlarza?

— Idzie noc — zakończył prokurator. Budzi się lęk w sercach bezbronnych kobiet, takich, jak Rogalska, Oertlowa, Figlarzówna, lęk przed okrutnymi mordercami. Ale wy, panowie sędziowie, możecie stworzyć puklerz, który ochroni niedoszłe ofiary, który będzie jaskrawo świecił w tej ciemności i odstraszy, zatrzyma zbrodniczą rękę Figlarzów. Tym puklerzem będą dwa słowa: wyrok śmierci!

Następnie przemawiali kolejno obrońcy oskarżonego, którzy wskazując na jego młody wiek, na sztuczne i przykre położenie jego wśród społeczeństwa, jako nieślubnego dziecka, na to, iż dotychczas był nieposzlakowany — prosili sąd o litość i o nie wymierzanie kary śmierci.

Osk. Figlarz w ostatnim słowie prosił o łagodny wymiar kary.

Po godzinnej naradzie, o godz. 16,30, przewodniczący dr Stachowski ogłosił wśród skupionej ciszy wyrok, uznający osk. Floriana Figlarza winnym podwójnego morderstwa i skazał go za to na karę śmierci, zaś za kradzież — wymierzył mu 3 lata więzienia. Jako łączna sąd orzekł karę śmierci i utratę praw publicznych i honorowych praw obywatelskich na zawsze. Skradzione 17 tys. złotych, które Figlarz złożył na książeczce PKO — sąd postanowił wydać z depozytu poszkodowanemu Jakubowi Czarnikauowi, inne zaś przedmioty osobiste, stanowiące własność Figlarza, wydać oskarżonemu.

W motywach sąd zaznaczył, że obrona oskarżonego na rozprawie była wykrętną, gdyż on od początku planował zamordowanie domowników Czarnikaua, aby mu nie przeszkadzali w zawładnięciu kasetka z pieniędzmi. Przyjąwszy zatem pełną świadomość i premedytację osk. Figlarza, jego brak skruchy i brak jakichkolwiek okoliczności łagodzących, wobec ogromu popełnionej zbrodni — sąd uznał za odpowiednią jedynie karę śmierci.

Osk. Figlarz wysłuchał wyroku z zupełnym spokojem. (mz.)

RECENZJE KINOWE

Kino „Metropolis" wyświetla film amerykański pt. „Zaginiona wyspa", nakręcony według interesującej powieści Somerset-Maugham. Gdzieś na Oceanie Wielkim w pobliżu Wysp Hawajskich znajduje się wysepka, utrzymująca niezmiernie słaby kontakt ze światem cywilizowanym. Na wysepce tej poza krajowcami-poławiaczami pereł mieszka tylko kilku białych, zagnanych tam przez obowiązki służbowe bądź ukrywających się przed wymiarem sprawiedliwości. Na wyspie tej znalazł się tajemniczy rozbitek Eryk Blake, uratowany z tonącego statku przez Val Stevensa, zajmującego się poławianiem pereł. Eryk Blake i żona Stevens'a poczuli do siebie żywą sympatię. Oboje są jednak za uczciwi, by dopuścić do tego, ażeby sympatia przerodziła się w namiętność, więc każde z nich pójdzie swoją drogą... Akcja filmu zawiera dużo mocnych, efektownych scen dramatycznych, jak np. walka nurka z ośmiornicą na dnie morza, bunt poławiaczy pereł. Wśród aktorów należy wyróżnić ładną Margaret Lindsay, przystojnego Donald Wooda, interesującego Humprey Bogarta i E. E. Clivea, doskonałego w roli starego doktora-rezonera. Reżyseria Frank Mc. Donalda bez zarzutu.

W nadprogramie oglądamy poza tygodnikiem PAT-a jednoaktówkę pt. „Mali geniusze". Jest to oryginalna rewia, zagrana przez malutkich kilkuletnich aktorów, którzy z wdziękiem tańczą i śpiewają piosenki. (Sza.)

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 15 grudnia 1937 r.

Dewizy::

	trans.	sprzed	kup.
Belgia	89,75	89.93	89,57
Berlin	—,—	212.97	212.11
Gdańsk	—,—	100.20	99,80
Amsterdam	293,45	294,17	292.73
Kopenhaga	—,—	117,89	117,31
Londyn	26.36	26.43	26.29
Nowy Jork czek	5.27 1/4	5.28 1/2	5.26
Nowy Jork kabel	5.27 1/2	5.28 3/4	5.26 1/4
Oslo	132,45	132,78	132.12
Paryż	17.93	18.08	17.78
Praga	18,53	18.58	18,48
Sztokholm	136.00	136.33	135,67
Zurych	122,05	122.35	121.75
Wiedeń	—,—	99.20	98,80
Mediolan	—,—	27.85	27,65
Helsinki	—,—	11.67	11,61
Montreal	—,—	5.28 1/4	5.25 3/4
Tel Aviv	—,—	26,43	26,29

Tendencja niejednolita.

Obligacje i papiery wartościowe:

4 1/2% wewnętrzna 59.75—59.88—59.50 ost. setki
3% inwestycyjna I em. 76.00 serie 86.00
3% inwestycyjna II em. 74.75 serie 84,75
4% konwersyjna 64.00
4% premj. dolarowa 40.25—40.75
4% konsolidacyjna 62.25—62,50—61.00—61,25 ost. drobne
4 1/2% ziemskie seria piąta 58,25—59.00

Tendencja dla pożyczek nieco mocniejsza, dla listów mocniejsza.

WIELE WYGRANYCH pada w kol. DZIERŻANOWSKIEGO Centr. Warszawa, Nowy Świat 64 Oddział Gniezno Chrobrego 2
P 34 738/9

Tabela loterii

1-szy dzień ciągnienia III klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

15.000 zł.: 186398

5.000 zł.: 83620 85526 82709 111051 164532

2.000 zł.: 173551 112818 153544 179149

1.000 zł.: 67903 59556 103492 154096

500 zł.: 15196 53889 89328 45701 48289 98223

400 zł.: 14327 49476 54202 54639 56529 80277 94822 101568 110891 111762 119267 117492 138233 152058 168542

300 zł.: 6714 22308 24266 28302 39667 43069 45278 47398 54171 63708 70616 85632 86263 97836 104125 135224 142621

250 zł.: 319 1158 3361 5823 9648 10740 12452 15604 21869 25912 30181 31076 30137 37125 38244 36233 37041 41991 45328 55629 75381 77268 80378 82082 93648 109489 110362 115281 119225 120802 127569 129539 135638 140067 153117 160305 169041 173992 181414 180602 189566 192410 178598

Wygrane po 200 zł.

87 357 78 767 897 2032 339 861 986 3463 4096 820 5419 26 535 827 6215 553 7182 312 8099 198 290 628 74 10120 71 233 447 743 822 11171 649 12390 14108 300 99 15058 199 243 16015 281 414 592 654 17181 781 19546 22044 244 386 515 23075 277 482 502 24199 25134 367 26081 221 383 417 42 957 27314 72 29466 613 31046 859 94 32707 69 78 89 33507 33 872 932 34356 680 928 38 35715 36052 856 906 63 37458 806

38137 380 906 39277 591 40304 42 41018 368 42618 804 54 43674 44496 736 45293 814 46548 802 48215 88 703 49339 466 686 50167 312 51281 580 52275 53232 79 571 54184 650 877 55075 555 56028 159 318 502 698 994 57439 58328 702 59992 60643 944 61080 122 53 418 591 771 865 63007 470 564 800 64270 483 551 74 65224 651 66066 648 67003 30 158 290 340 600 88 800 56 68482 524 27 609 732 82 848 69992 70139 268 418 50 71221 664 843 72593 73221 74241 485 75320 733 854

76446 77158 213 78940 79749 80593 81497 998 82290 585 83130 863 602 866 908 84636 48 55 70 85603 910 60 86243 510 611 87058 161 624 758 832 89350 96 804 93 90006 223 624 913 91158 842 92518 935 70 93074 261 511 85 94254 702 903 87 95296 656 931 96301 433 808 97340 98222 472 848 99175 200 532 756 71 88 930 100000 301 814 21 101175 202 59 481 774 9546 102145 229 350 640 103103 405 96 104877 105139 401 644 80 712 106020 107072 99 816 46 108208 794 109567 83 758 831 110064 238 700 111088 806 26 82 112587 113284 799.

114934 115325 48 67 566 116738 42 117054 626 118014 230 632 852 119173 306 19 419 921 64 120249 375 801 121652 925 122382 546 123327 124065 272 125302 810 126031 338 499 729 127127 801 929 128166 381 465 129026 86 885 956 132729 133412 601 76 134094 304 91 434 972 135351 537 136190 138080 837 902 139108 18 457 649 761 141133 561 14257 1693 994 143424 510 144042 145167 394 418 146669 147374 795 148516 652 801 149239 151312

152160 79 741 153098 152 549 154035 429 867 155091 489 156047 173 762 157141 236 569 158383 442 564 964 159295 989 160277 620 735 816 930 161908 97 162444 521 832 163881 164352 401 51 78 165059 187 728 166351 889 167011 759 833 65 168417 169464 525 906 171018 611 937 172358 612 957 86 174846 957 61 175816 68 176452 522 177337 178365 435 179313 594 180433 702 181394 690 183016 30 267 184160 471 970 185123 600 99 186543 651 826 67 960 187016 150 530 189804 190416 803 192328 44 794 193302 751 897 194463 796

Wygrane po 50 zł.

301 2529 3261 4246 951 5711 6009 474 547 7058 867 8258 67 718 844 10227 51 504 11911 12542 698 13366 866 14262 638 15219 16263 927 17632 945 18726 71 19716

20912 22419 23264 571 24855 940 94 25246 507 26083 355 64 27789 28664 29456 653 30036 629 31199 32040 171 274 546 33094 749 922 34054 824 35400 40 503 804 36017 888 92 37043 494

38684 40072 214 765 41022 98 43392 44462 565 643 750 46097 420 536 706 52 47498 533 48326 489 541 848 49046 54 387 474 804 50629 51098 525 936 76 53558 920 54932 55568 631 708 15 56194 412 57044 58277 478 905 59009 330 488 799 60019 718 61189 325 877 62573 891 955 63591 701 64303 522 65065 80 184 379 66122 591 604 67340 68889 69179 243 54 891 937 70976 71052 850 72251 353 426 50 73636 95 899 74258 714 75616 989

77272 78009 949 79343 80263 340 410 58 81717 82219 83092 103 924 84058 159 87674 829 41 88307 8 89150 300 503 752 90278 399 876 81814 92376 676 93095 147 282 95343 520 919 96011 803 97389 475 98119 708 99215 401 100004 127 101382 102488 637 41 857 103338 104369 762 105905 106427 525 107423 51 108352 402 684 819 109184 110189 257 406 523 111696 112020 76 772 113182 407.

114115 591 115151 212 448 600 709 116987 11754 416 87 117154 117416 118047 21 341 680 9 120285 463 715 999 121749 803 122017 815 123311 768 124523 906 125450 540 91 859 126075 627 33 127104 351 859 129098 447 669 130116 572 131121 132759 133324 412 728 134762 135829 36 952 136287 484 855 137317 49 609 844 138028 182 139289 140133 51 144299 142971 143024 347 144737 870 97 146293 670 785 991 147189 148212 45 59 423 775 808 149852 150046 746 151080

152827 153526 154435 155109 156100 487 157221 71 763 158280 411 69 740 159182 202 884 60107 405 518 653 161162 162027 163510 164884 165056 437 166542 167187 239 471 168143 661 830 169567 171587 716 949 58 172432 774 173478 174295 392 175640 934 59 176022 557 788 177596 696 179093 108 345 549 180290 181149 386 507 608 182272 688 969 183335 438 751 184649 808 50 185653 727 186353 188428 189333 963 190577 871 192797 193055 108 194081

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na numer 88404.

50.000 na Nr. Nr.: 45752 121105.

10.000 zł.: 1475 117869 124842 131447.

5.000 zł.: 120621 129899

2.000 zł.: 2925 23187 25304 119993 141726

1.000 zł.: 4563 19441 45991 58377 142963 144366

500 zł.: 11148 16476 20643 27282 68309 78282 82567 86305 93088 96682 99850 101484 105697 115123 123132 153861 175596 189613 48321

400 zł.: 9080 29092 38862 48162 55244 73818 88955 93682 127160 146563 162303 176573 183944 190662

300 zł.: 3100 28007 46707 49266 62161 93569 102747 147335 164638 174776 185609

250 zł.: 31583 41810 42745 47122 60975 61346 62989 64161 76917 79490 92984 93521 104379 110879 126575 137509 158185 162557 179878 188884

Wygrane po 200 zł.

1039 3722 4097 5132 486 894 7587 8023 9145 10195 325 536 896 900 12279 846 13279 818 14349 754 15678 996 16067 213 378 444 1 378 18749 20633 21362 545 730 964 22828 23591 818 24173 424 28186 29823 33795 34090 300 35683 973 36708 37019 563 39130 732 831 941 42341 7565 43345 793 44104 46767 9 6 47031 48143 744 49635 50734 51410 78 820 934 52785 53245 381 658 904 54200 477 758 55588 56324 57091 58230 626 773 956 5930 95 515 62860 63808 64832 930 65047 490 66746 67474 68591 960 70193 4 641 71561 72233 931 82 73003 354 75581 76738 856 7881 78072 666 818 80554 905 81326 83310 811 84580 85121 545 86588 7128 300 88918 89013 90042 735 91011 125 95053 274 606 97212 469 90 98018 80 291 670 99744 1083 783 101416 102735 807 9 993 103848 107456 105278 423 71 87 108463 109528 741 974 110803 44427 530 114213 115114 395 682 865 922 116746 819 117407 617 119412 12006 122233 959 123564 852 953 124818 125555 616 326156 348 127167 129757 847 130057 466 131255 389 132422 591 133747 815 138165 776 882 142416 926 143671 144344 801 146582 147112 149150 340 150336 424 56

152076 966 153924 154913 155564 156223 88 404 157111 158973 163628 165782 166316 749 980 167166 168266 169211 677 170528 173246 429 745 176108 745 974 178339 180471 183626 184848 187848 190352 191428 192847 195806

Wygrane po 50 zł.

801 960 1193 476 723 955 2160 283 454 964 3546 4570 5112 728 936 8979 1116 676 13169 14350 15667 18373 19084 479 20443 21403 22333 552 23227 471 700 57 24883 25200 613 26610 27022 28447 31504 733 32106 34459 756 35386 402 36291 37379 514 38265 66 729 39900 41588 43514 916 45754 47075 48171 49548 50229 455 959 51087 203 54413 56017 202 57261 786 59 168 690 865 60021 231 928 61715 62489 621 95 859 78 63017 65775 67015 69169 539 70533 71092 212 72229 626 73581 75800 76138 78456 839 935 79569 80553 857 81929 83649 802 84465 85258 78 87605 88767 815 90254 91179 92819 93217 95713 944 96361 411 547 97421 98215 356 99922 100187 101835 102182 87 101835 103762 104268 105545 785 106833 107297 110619 57 111842 114436 748 116035 36 442 977 117185 485 672 118143 227 121202 122634 749 124497 127228 498 129449 7744 130190 595 716 132914 98 133259 134874 135942 140141 507 757 142615 145850 953 97 146858 149288 668 150692 151237 896

154234 340 155677 157067 456 158484 159032 160023 161124 162263 167092 405 35 517 71 169209 648 813 172714 176947 178631 179845 180027 184030 186469 797 187030 703 90 188272 190766 893 193319 421

IV ciągnienie

Wygrane po 200 zł

691 841 75 2300 725 3855 937 43336 534 5520 6428 7298 695 10917 11308 524 12088 626 13156 335 16631 17320 658 18773 19000 20654 23490 753 24092 999 27213 773 29513 41 951 31882 951 33515 34141 35557 36467 37251 38678 39744

40251 532 41481 953 42040 931 44303 702 45810 46619 47575 48894 984 49265 330 981 50369 52786 869 55244 963 56215 57400 59527 60049 61532 73 62181 803 949 63174 257 66803 67701 68783 70442 904 73693 74798

76298 364 915 77291 533 803 78189 898 964 81508 645 82462 83203 859 84347 890 87719 88864 95 89499 90009 92143 65 687 9355 6800 94012 79 267 794 96096 376 97309 26 99533 617 100 435 101615 38 805 103032 104811 105151 827 965 107112 108267 515 44 89 640 915 110198 454 111447 112112 398 747 971 113302 14314 116400 605 117230 483 118145 119433 120461 644 121292 714 123153 124623 125777 919 127271 954 128506 770 130925 131339 634 132008 707 134770 135220 137340 138827 141714 142063 308 683 737 144472 145453 146094 249 374 418 147651 148615 150691 152576 153489 155802 157200 16 739 160487 545 161684 746 162083 163038 165284 507 167370 168346 169238 170672 171140 172591 173091 697 175559 910 177299 615 788 178379 181501 64 934 182086 183525 742 184041 186229 407 188093 189698 965 190844 191931 193415 865 194306 707

Wygrane po 50 zł.

93 2008 486 4508 5228 99 7409 8428 988 9640 872 11065 12155 724 13156 722 14067 385 961 16849 18168 19740 20539 21712 49 89 22835 23177 25343 649 26093 317 600 30514 802 32488 33255 861 35701 37803 38206

40269 370 41999 42368 43925 41 44879 49019 286 54123 428 55603 56366 883 57506 914 60648 62425 65220 66405 67012 960 68358 737 69325 71968 72023 875 73093 719 74875 75417 978

76306 422 77328 689 769 78022 137 80149 435 81150 374 83787 84622 856 974 85183 279 86193 561 87243 88269 365 679 89741 90394 838 91889 909 92553 93569 627 47 94049 96114 545 97326 432 804 99377 850 903 104284 105238 106275 108990 109088 689 110126 445 611 113046 114221 699 11502 5117328 852 118790 890 119137 688 715 61 120939 121842 122567 123119 453 125722 126478 777 127472 659 923 128765 129355 497 816 131263 133404 134991 135262 136489 847 136040 137716 138019 1390140 7 289 140123 323 142609 144639 146667 147637 149375 151226

152795 153213 399 154813 156788 158463 992 159816 35 71 2 162184 456 732 943 165416 31 168352 653 169241 171296 172122 726 175069 200 82 176872 177115 178716 179723 955 18027 37 368 181267 655 182481 623 183748 185349 186028 352 637 187295 541 189512 74 190866 191473 193415

Grudzień 16 Czwartek

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57 i 30-50
Policja: 42-21
Posłańcy: 15-60 i 28-36
Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-72, Rynek Jeż. 77-08, Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świętokrzyski 49-80; Zielona (narożnik Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wildecki 66-35; Wielkie Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
Poczt. biuro zleceń: 49-28. **Zegar. nka:** 07. **Centr. międzym.** 00. **Inf. tel.** 09. **Biuro napr.** 08. **Inform. dworc.** 67-41. **Dw. autob.** 67-19. **Lotnisko** 78-45.

Czwartek | Piątek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Euzebiusz b. | Łazarz b., Florian

KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Zdzisława | Żyrosław

Słońca: wschód 7,57, zachód 15,39
Długość dni 7 godzin 42 minut
Księżyca: wschód 14,33, zachód 6,10

POGRZEBY:

Dziś: Śp. Kazimiery ze Szwabów Chojnackiej o godz. 14,30 z kaplicy szpit. wojskowego, Wały Jana III.

TEATRY:

Teatr Wielki: Dziś — „Baron cygański".
Teatr Polski: Dziś — „Jan".

Komunikat meteorologiczny

W godzinach popołudniowych w całym kraju panowała pogoda chmurna i mglista z przejaśnieniami w dzielnicach południowych. Temperatura o godz. 14 wynosiła: od 10 st. na Podolu do — 1 st. na Pomorzu.

Przewidywany przebieg pogody w dn. 16 bm.: W dalszym ciągu pogoda chmurna i mglista z przejaśnieniami w ciągu dnia. W dzielnicach północnych miejscami opady. Temperatura bez większych zmian.

Chór bułgarski „Gusła" w Poznaniu

Po entuzjastycznym przyjęciu we Lwowie, Krakowie, Katowicach i Chorzowie, przyjeżdża dziś o godz. 7,32 chór „Gusła" do Poznania.

Poznań patriotyczny i kulturalny nie pozwoli wyprzedzić się w gościnności innym miastom i przyjmie miłych gości bułgarskich z tradycyjną serdecznością.

W południe o godz. 13,55 stanie przed mikrofonem poznańskiej radiostacji chór „Gusła". Poza tym przemówi do społeczeństwa wielkopolskiego prezes chóru adw. Złatarski z Sofii. Wieczorem o godzinie 20 odbędzie się koncert reprezentacyjny chóru „Gusła" w auli Uniwersytetu Poznańskiego.

Po katastrofie kolejowej

Warszawa. (Tel. wł.). Z powodu katastrofy pod Łaskarzewem skierowany został cały ruch pociągów z Dęblina do Warszawy na Siedlce — Łuków. Wskutek tego wszystkie pociągi, przychodzące z kierunku Dęblina, nadchodziły do Warszawy z wielkim opóźnieniem.

Po przeprowadzeniu śledztwa na miejscu przez komisję pogotowie techniczne dopiero około godziny 9 przystąpiło do oczyszczania toru, tak, że dopiero późnym wieczorem nastąpił ruch normalny.

Obie lokomotywy pociągów były w siebie wciśnięte, a brankard pociągu osobowego spadł z toru. Reszta wozów pociągu osobowego, który był zestawiony z pullmanów, jest prawie nienaruszona. Pasażerów jechało tym pociągiem niewielu. (w)

Nowi kryminaliści berescy

Warszawa (PAT). W dniu dzisiejszym zostali skierowani z terenu Łodzi na miejsce odosobnienia Moszek Bendel, Salomon Jagrow, Dawid Izrael Rozenberg, Lajb Rozenberg i Gerson Wolman trudniący się zawodowo i dla celów zarobkowych niedozwolonym pośrednictwem i machinacjami w sprawach podatkowych. Wymienieni demoralizowali płatników i narazili skarb państwa na ogromne straty, przy czym na działalności swej dorobili się poważnych majątków.

Łódź. (Tel. wł.). Zgodnie z decyzją władz wojewódzkich z terenu województwa łódzkiego zostało zesłanych do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej siedem osób, ostatnio zaś dalsze trzy osoby, pochodzenia żydowskiego.

Zesłanie nastąpiło z powodu powtarzających się wykroczeń przeciw interesom skarbowym, nadużyć dewizowych, przemytu walut, zawodowej działalności kryminalnej i wywrotowej.

Za działalność komunistyczną zesłany został 52-letni Franciszek Łukasiewicz ze wsi Roszków. Z powiatu piotrkowskiego, Bełchatowa i innych miejscowości zesłani zostali do Berezy Kartuskiej Żydzi: Lewek Bugajski, Jojne Goldsztajn, Szlama Birencwajg, Moszek Gelbart i Polacy: Piotr Milczarek i Władysław Wawrzyniak.

O ubezwłasnowolnienie ks. Radziwiłła

Ostrów Wlkp. (Tel. wł.). W środę rozpoczęła się przed Sądem Grodzkim w Ostrowie rozprawa o ubezwłasnowolnienie księcia Michała Radziwiłła. Przez cały dzień odbywało się przesłuchiwanie świadków, jednak przy drzwiach zamkniętych. M. i. zeznawał b. kapelan księcia, obecny proboszcz w Czarnym Lesie, ks. Liberski, oraz kilku świadków, przeważnie b. urzędników z majątku księcia w Antoninie. Przesłuchiwanie świadków trwało do wieczora.

Sprawa prawdopodobnie nie będzie zbyt szybko zakończona, albowiem kilku świadków ma być przesłuchanych w drodze rekwizycji.

Charakterystycznym momentem było złożenie obrony przez zastępującego księcia adw. Winkowskiego z Ostrowa. Przyczyną był fakt wzięcia przez księcia na drugiego obrońcę Żyda z Warszawy. (os)

Wielki wodociąg w Maczkach

Sosnowiec. (PAT). W niedzielę nastąpi otwarcie i poświęcenie zakładu wodociągowego w Maczkach, zbudowanego przez Państwowe Zakłady Wodociągowe na G. Śląsku. Rozbudowa wodociągów trwała od r. 1929 do końca 1937 r. Koszt tych inwestycyj wyniósł około 8 i pół miliona złotych. Wodociąg obejmuje sieć Zagłębia Dąbrowskiego i G. Śląska. Dzięki rozbudowie wodociągu zagłębie węglowe otrzymało wodę zdatną do picia i odpowiednią dla celów technicznych.

Szajka oszustów kolejowych

Warszawa (Tel. wł.) Władze kolejowe zwróciły uwagę na szajkę oszustów kolejowych. Podpatrywali oni przesyłki kolejowe, które były nadawane w ekspedycjach towarowych i następnie przy pomocy fałszywych listów frachtowych odbierali je. W ten sposób skradziono w Warszawie dwa ładunki cyny wartości kilku tysięcy złotych. (w)

Stypendia dziennikarskie

Warszawa. (Tel. wł.). Ministerstwo W. R. i O. P. nadało stypendium dziennikarskie na rok 1938/39 drowi Wacławowi Kubackiemu z Częstochowy oraz mgrowi Tadeuszowi Ciszewskiemu, współpracownikowi „Słowa" wileńskiego. (w)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

— * **Już w nadchodzącą niedzielę,** 19 bm. o godz. 12-tej w południe odbędzie się w Teatrze Polskim „Poranek młodej poezji narodowej" z recytacjami utworów K. Dobrzyńskiego, H. Nowobielskiej, St. Krokowskiego i A Suskiego.

Łaskawy udział zaofiarowali pp.: prof. U. P. dr Tadeusz Grabowski (słowo wstępne), artyści Teatru Polskiego K. Żbikowska, M. Bogusławski, Młodnicki i Z. Mrożewski (recytacje), A. Horska i M. Zygmański, artysta Opery (śpiew), prof. J. Rakowski (viola d'amore) i prof. M. Sauer (akompaniament).

Pierwsza tego rodzaju impreza w Poznaniu zapowiada się bardzo interesująco. Bilety wstępu od 30 gr do 2,00 zł w administracji naszego pisma. Dochód na Fundusz im. śp. Jarochowskiego dla wdów i sierot po zmarłych dziennikarzach.

— * **Z Narodowego Zrzeszenia Adwokatów.** Wczoraj w „Adrii" odbyło się zebranie Narodowego Zrzeszenia Adwokatów z referatem adw. Bojakowskiego pt. „Konstytucja stalinowska". Była to druga z kolei prelekcja na powyższy temat. Referent przedstawił całokształt skomplikowanego ustroju Sowietów według nowej konstytucji z uwzględnieniem ordynacji wyborczej. Po dyskusji nastąpiła część towarzyska zebrania. (j. z.)

— * **Kradzież pieniędzy i dokumentów.** W Brudzewku w powiecie gnieźnieńskim skradziono z mieszkania rolnika Franciszka Kaletki skórzany portfel z zawartością 436 złotych oraz książeczkę wojskową, różne fotografie i dokumenty. (R-r.)

— * **Zamach samobójczy.** Nieznanym płynem usiłowała się zatruć wczoraj była tancerka kabaretu Musiała w Gdyni, Klara Kucharzewska, mieszkająca ostatnio w Poznaniu Za Bramką 5. Celem obserwacji przewieziono ją do szpitala miejskiego. (kl.)

— * **37 świń pastwą płomieni.** Wczoraj o godz. 4 wybuchł groźny pożar w zabudowaniach dzierżawcy majątku Rękawczyn w powiecie mogileńskim, p. Jana Piechowiaka. Od wadliwego komina zapalił się budynek, w którym mieściły się świniarnia i śpichrz. Wskutek szybkiego rozszerzania się ognia nie zdołano uratować inwentarza. W płomieniach zniszczało 37 świń, wartości 2 700 złotych. W śpichlerzu spłonęły zapasy zboża wartości przeszło 15 tys. złotych. Straty dochodzą sumy 30 tys. złotych. (R-r.)

— * **Oszukańczy „rewizor rent".** Do pobierającego rentę p. Michała Kaczmarka w Skrzynkach w powiecie poznańskim przyszedł pewien osobnik, który przedstawił mu się jako sekretarz Ubezpieczalni Społecznej i zażądał przedłożenia orzeczenia rentowego. Po obejrzeniu dokumentu rzekomy sekretarz Ubezpieczalni oświadczył, iż p. Kaczmarek pobiera zbyt niską rentę i musi ona ulec podwyższeniu z 21 na 41 złotych. Przyrzekł załatwienie sprawy, obiecując wypłatę podwyższonej renty w następnym miesiącu. Na poczet tej czynności wziął opłatę w wysokości 51,80 zł i ulotnił się. Oszust jest wzrostu 1,70 m, około 35-letnim blondynem i jeździ na rowerze. (R-r.)

— * **W piwnicach restauracji dworcowej w Wągrowcu,** dzierżawionej przez p. Franciszka Szydłowskiego, wybuchł pożar. Spaliła się bielizna wartości 200 zł. Pożar powstał od niedopałka papierosa. (R-r.)

Z POZNAŃSKIEGO

— * **STRZELNO.** W niedzielę dn. 12 bm. w sali p. Piątkowskiego odbył się doroczny występ zimowy malutkich dzieci z ochronki. Całość wypadła imponująco.

— W niedzielę w godzinach rannych nieznani dotąd sprawcy wtargnęli do składu rowerów Fa. „Feston", właśc. Wincenty Płocienniczak. Złodzieje, wynieśli ze składu 3 nowe rowery, — kilka opon do roweru, reflektorów, maszynek do strzyżenia włosów i innych przedmiotów, — jak również, z kasy wybrali 100 zł gotówki. Dochodzenia w toku.

— W niedzielę, dn. 12 bm. przy zapaleniu lampy gazowej w oknie wystawnym „Drogerii Kujawskiej" (właśc. Irena Stęczniewska), — przez kierownika p. Kabata powstał pożar. Dekoracja gwiazdkowa z ligniny momentalnie zapaliła się obejmując równocześnie całą wystawę w oknie. Ogień jednakże w krótkim czasie zdołano ugasić. P. Kabat doznał silnego poparzenia i znajduje się pod opieką lekarską.

— Tow. Gimn. „Sokół" urządza dn. 9 stycznia przedstawienie teatralne pod tyt. „Wicek i Wacek". (sn)

— * **OSTRZESZÓW.** Tut. Zw. Inwalidów zorganizował zbiórkę na F. O. N., która dała 195,— zł.

— Egzamin mistrzowski w zawodzie malarskim złożył p. Ludwik Świtoń z Ostrzeszowa.

— Niewykryci sprawcy połamali 20 drzewek owocowych przy ul. Wieluńskiej oraz kilka drzew owocowych w sadzie p. Guzendy.

— Naczelnikiem Sądu Grodzkiego zamianowany został sędzia Chełmicki z Ostrzeszowa. (zo)

Z ZIEMI KALISKIEJ

— * **KALISZ.** Muzeum Ziemi Kaliskiej w gmachu Ratusza jest dostępne dla zwiedzających w dni świąteczne od godz. 11 do 13-tej, w powszednie od 10—15-tej.

W poniedziałek Muzeum zamknięte.

Wejście 50 gr od osoby; żołnierze i młodzież szkolna płaci 20 gr. Dla wycieczek zniżka 25 proc.

— * **GOLINA.** (Bez Żydów). Stron. Narod. w Golinie zorganizowało „Tydzień Propagandy Polskiego Rzemiosła i Handlu". Dnia 15 bm. w czasie jarmarku funkcjonowały pikiety narodowe, które nie dopuszczały Polaków do kupowania u Żydów i rozdawały ulotki, nawołujące do kupowania u swoich.

— (Śmierć w ogniu). W zagrodzie Franciszka Tomickiego we wsi Paski, gminy Skulsk, wybuchł pożar. Ogień objął wszystkie budynki gospodarcze. — Właściciel zagrody, Tomicki, przypomniał sobie, że ukrył w stodole pieniądze. Wobec tego wpadł do płonącej stodoły, aby je uratować. Niestety, nie tylko, że pieniędzy nie odzyskał, ale sam poniósł śmierć w płomieniach.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo, i. w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY-PARCELE

Kupię
kamienicę komfortową, bezstemplową do 120 tysięcy dobry punkt Poznania. Oferty Kurier Poznański zdg. 59 229

Kupię
większy dom komfortowy, nowy, lub stary, obciążony, — dobry punkt Poznania. Oferty Kurier Poznański zdg 59 230

Zamienię!
skład maszyn rolniczych z nieruchomością, zabudowaną, wartości zł 47.000.— na kamienicę — wartości ca 100.000.— Różnice wpłace gotówką. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 59 466

Willa
komfortowa Sołacz 2×4 pokoje, wpłata 13.000.— amortyzacja. — Oferty Kurier Pozn. zdg 59 423

7. SPRZEDAŻE

Pianino Sommerfelda
mało używane sprzedam korzystnie. Adres Kurier Poznański zdg 59 235

Rower trzykołowiec
prawie nowy, korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 59 236

Kawiarnia
cukiernia dobrym położeniu Poznania. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 59 517

Tanio
odstąpię z butelkami i skrzyniami, dobrze zaprowadzoną hurtową sprzedaż piwa i wód mineralnych. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 59 280

Kawiarnia
śródmieście korzystnie, powód choroba. Oferty Kurier Pozn. zdg 59 420

Skład
papieru spiesznie. Oferty Kurier Poznański zdg 59 471

24. NAUKA

Młoda
przystojna Pomorzanka z dobrej rodziny wyuczy się gotowania na majątku lub w pensjonacie od 1. 1. Miejscowość obojętna. Podać warunki. Oferty Kurier Poznański zdg 59 544

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Kucharka
poszukuje posady w restauracji lub cukierni od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 59 217

Dziewczyna
poszukuje sprzątania lub wszystkiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 59 457

Dziewczyna
poszukuje posady, mniejszym domu, bez gotowania. Oferty Kurier Poznański zdg 57 833

Dziewczyna
uczciwa, czysta, szuka posady do wszystkiego od 15 grudnia lub 1 stycznia 1938. Oferty Kurier Poznański zdg 58 140

b) Inni

Handlowiec
rutynowany, metalowiec, lat 39, przyjmie jakąkolwiek posadę. — Oferty Kurier Poznański zdg 57 757

Urzędnik
gospodarczy, lat 34, żonaty, doświadczony rolnik poszukuje posady. Okolica obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 57 529

Handlowiec
lat 24, poszukuje jakiejkolwiek posady biurowej — lub czasie przedświątecznym. Złoży kaucję. Oferty Kurier Poznański zdg 59 498

Ogrodnik
lat 25, praktyki 10 lat, z dobrymi świadectwami i poleceniami poszukuje posady przy willach, obejmie także stróżostwo od 1. 1. 38. Łaskawe oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 59 399

Bufetowa
z praktyką młoda, przystojna, z prowincji do hotelu lub cukierni z skromnym wynagrodzeniem — szuka posady. Zgłoszenia Agencja Kuriera Pozn., — Sieraków n. W. ng 2428

Biuralistka-maszynistka
z długą praktyką, język polski — niemiecki — szuka posady od zaraz. — Miejscowość obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 58 903

Urzędnik gospodarczy
kawaler, Szkoła Rolnicza, 5 lat praktyki, intensywnych majątkach, energiczny, respektywny — uczciwy, dobre świadectwa, polecenia szuka posady od 1. 1. 38 — samodzielnie — względnie pod dyspozycję. Łaskawe oferty Kurier Poznański zdg 59 407

Robotnik
szuka posady, złoży kaucję 100 zł., Oferty Kurier Poznański zdg 59 310

31. ROZRYWKA

„Tydzień przed ślubem"
ekscentryczna arcywesoła komedia.
Kinoteatr „Sfinks"
zdg 58 596

„Kapelusz"
Fabrycznie przefasonowany kapelusz zastąpi zesto nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska wytwórnia kapeluszy. 27-go Grudnia 2, podwórze.

Przedpłata na miesiąc grudzień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00 i 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 10,45, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tym 5 nagłówk.), słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14 76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr 200-149.